UUTISET

Ylenmääräiseen pessimismiin ei ole syytä.
TOIMITUSJOHTAJA TEEMU LEHTINEN, VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO

Nuoret valmistautuvat eläkeiän loitontumiseen

Enemmistö nuorista uskoo jäävänsä eläkkeelle nykyistä ikärajaa vanhempana. Sen sijaan yli 55-vuotiaista puolet haluaisi keventää työtä jo ennen eläkeikää.

Enintään 24-vuotiaista lähes kaksi kolmasosaa valmistautuu jatkamaan töissä yli nykyisen 63 vuoden eläkeiän. Muista työikäisistä samaa mieltä on melkein joka toinen.

Vastaavasti halu jäädä varhain eläkkeelle lisääntyy iän mukana. Yli 45-vuotiaissa jokaista työuran pidentäjää kohti on yksi, joka haluaa eläkkeelle heti 63-vuotiaana tai jopa sitä ennen.

Epävarmimpia tulevasta eläkeiästään ovat keski-ikäiset.

Maaseudun Tulevaisuus selvitytti eläkeaikomuksia syyskuun puolivälissä. Gallup Elintarviketiedon toteuttamaan kyselyyn vastasi 1 019 yli 18-vuotiasta suomalaista. Heistä 746:lla täysiaikainen eläke oli vasta edessä.

Pääkaupunkilainen jatkaa

Eniten työurien pidentäjiä suhteessa varhaisiin eläköityjiin on pääkaupunkiseudulla. Taajamissa suhde on pienin, kumpiakin on melkein yhtä paljon.

Eniten valmiutta työuran pidentämiseen on niillä, jotka kuntavaalissa äänestivät vihreitä tai keskustaa. Heissä on kaksi kertaa enemmän työuran pidentäjiä kuin varhain eläköityviä.

Työuran pidentäminen on voitolla myös kokoomuslaisilla selkeästi ja sosiaalidemokraateilla niukasti. Muita houkuttaa enemmän eläkkeelle pääsy.

Raha ja työ ratkaisevat

Eläkeikää lähestyvillä eli yli 55-vuotiailla suurimmat syyt työssä jatkamiseen ovat raha – tulojen säilyttäminen ja eläkkeen kartuttaminen – ja se, että työssä viihtyy paremmin kuin joutilaana.

Sama pätee niihin, jotka jo ovat työuran jatkeella. He perustelevat jatkamista hiukan enemmän työssä viihtymisellä.

Työssä viihtymiseen on laskettu työstä pitämisen lisäksi sellaisia harvemmin esitettyjä syitä kuin ”on jotain tekemistä”, työn liittyminen harrasteisiin ja se, että puoliso jatkaa töissä.

Alle 55-vuotiaista noin joka neljäs näkee työuran pidentymisen ulkoa annettuna asiana. Syy on joko maan taloustilanne tai sitä ei tiedetä.

Maaseudun asukkaat perustelevat muita useammin todennäköistä työuran pidentymistä työllä itsellään. Raha on useimmin peruste kokoomuksen ja vihreiden äänestäjille.

Eläkeikä on rajapyykki

Eläkeiän saavuttaminen on sitä lähestyville suurin syy eläkkeelle jäämiseen. Terveydelliset syyt ja vapaa-aika ovat seuraavina.

Vapaa-aika kirii ykköseksi 25–44-vuotiailla, pääkaupunkiseudulla sekä kokoomuksen ja vihreiden äänestäjillä. Maaseudulla ja perussuomalaisilla työura loppuu useimmin terveyssyihin.

Joka toinen yli 55-vuotias haluaisi keventää viimeisiä työvuosiaan. Yleisimmät keinot ovat osa-aikaisuus, osa-aikaeläke, vuorotteluvapaa, vuorotyöstä ja raskaista töistä luopuminen sekä pidemmät lomat joko omasta toiveesta tai työnantajan tilanteen takia. Myös yrittäjäksi siirtyminen on joillekin vaihtoehto.

Kaikista työikäisistäkin yhtä moni toivoo työn kevennystä kuin loppuun asti täysiaikaisuutta – ja yhtä moni ei ole vielä ajatellut asiaa.

Vapaa-aika on yleisin syy työn keventämishaluun alle 45-vuotiailla ja jo eläkeikäisillä. Yli 55-vuotiailla terveys on kevennystoiveen ykkössyy.

HEIKKI VUORELA

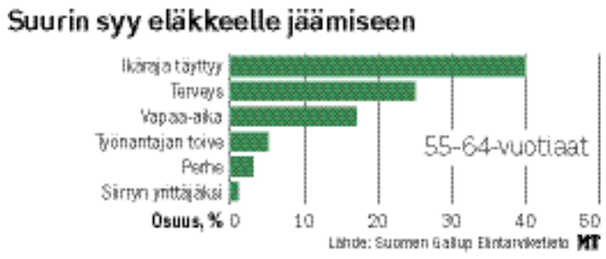

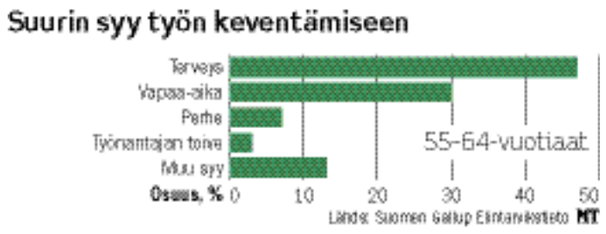

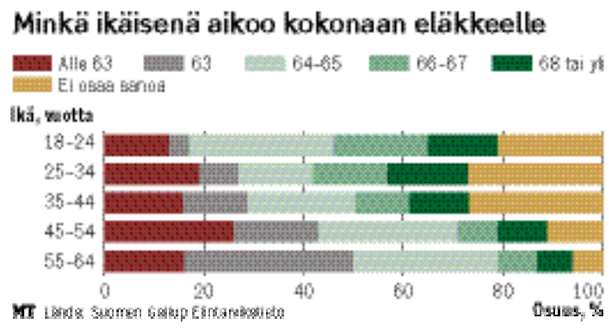

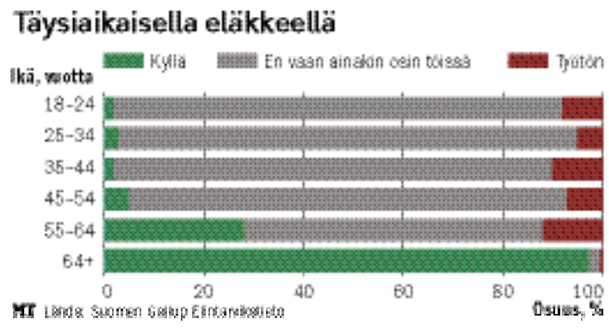

EU:n ja Kanadan välille vapaakauppasopimus

BRYSSEL (MT)

Maaseudun Tulevaisuuden torstaina saamien tietojen mukaan EU ja Kanada allekirjoittavat tänään perjantaina alueiden välisen vapaakauppasopimuksen.

Pitkään jatkuneita neuvotteluja ovat hiertäneet erityisesti maatalouskysymykset.

Alustavien tietojen mukaan kiista on ratkaistu niin, että EU saa maitotuotteille ja erityisesti juustolle paremman pääsyn Kanadan markkinoille. Kanada myös suostuu joihinkin EU:n terveys- ja hygieniavaatimuksiin sekä ruuan alkuperämerkintöjen tunnustamiseen.

Vastineeksi EU avaa markkinoitaan kanadalaiselle sian- ja naudanlihalle.

Vuonna 2011 EU-maiden vienti Kanadaan oli arvoltaan noin 30 miljardia euroa ja tuonti Kanadasta EU:hun noin 23 miljardia euroa.

EU-Kanada-sopimusta on pidetty mallina käynnissä oleville Yhdysvaltain ja EU:n välisille kauppaneuvotteluille.

EU-maiden kauppa Yhdysvaltojen kanssa on lähes kymmenkertainen Kanadan-kauppaan verrattuna.

NIKLAS HOLMBERG

Nokian ex-työntekijöille 10 miljoonan EU-paketti

EU-komissio esittää Suomelle 9,8 miljoonan euron tukipakettia Nokian irtisanomisten takia.

Unionin globalisaatiorahastosta maksettavilla varoilla on tarkoitus tukea irtisanottujen työllistymistä. Runsaasta 4 500:sta Nokian ja sen alihankkijoiden irtisanomasta työntekijästä 3 719 osallistuu EU:n osittain rahoittamiin toimiin.

Tukipaketti vaatii vielä EU:n jäsenmaiden ja Euroopan parlamentin hyväksynnän.

MT

USA:n hallinto palasi töihin

Yhdysvalloissa on saavutettu sopu velkakaton nostosta, mikä mahdollistaa hallinnon toiminnan. Ratkaisu on kuitenkin väliaikainen.

Elleivät demokraatit ja republikaanit pääse pysyvään yhteisymmärrykseen liittovaltion rahoituksesta, hallintoa uhkaa sulkeminen jälleen tammikuun puolivälissä, ja velkakatto täyttyy helmikuun ensimmäisellä viikolla.

Liittovaltion hallinnon työntekijät palasivat töihin torstaina. Hallinto oli osittain suljettuna kaksi viikkoa.

Viljelijöille hallinnon toimintakatko on merkinnyt muun muassa sitä, ettei valtionlainoja ole saanut käyttöön. Maatalousministeriö ei ole katkon aikana julkaissut viljamarkkinaraportteja, vaikka sadonkorjuu on juuri käynnissä.

MT–STT

Etelä-Savo vetäytyi Fenno-voimasta

Etelä-Savon Energia (ESE) ei lähde mukaan Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen. Yhtiö ilmoitti eilen hyvin niukkasanaisella tiedotteella, että se asettaa samalla yhden prosentin voimalaosuutensa myyntiin.

Tiedotteessa vedotaan puulla tuotetun sähkön ja kaukolämmön vahvaan asemaan ESE:n toiminnassa.

”Visionsa mukaisesti ESE haluaa panostaa entistäkin voimakkaammin uusiutuvaan ja päästöttömään energiantuotantoon. Jatkossa yhtiön investoinnit kohdistuvat lähinnä vesi-, tuuli- ja aurinkoenergiaan sekä alueellisiin bioenergiahankkeisiin”, kuuluu perustelu.

Pyhäjoen Hanhikivelle valmistellaan venäläisen Rosatomin ydinvoimalaitoksen rakentamista. Fennovoiman jäljellä olevien 59 omistajan on määrä tehdä päätöksiä hankkeen jatkosta tämän kuun loppuun mennessä.

Ennen ESE:ä hankkeesta ovat vetäytyneet myös S-ryhmä ja Kuopion kaupunki. Suurimpia omistajia ovat Outokumpu, Boliden ja suomalaisten sähköyhtiöiden yhteenliittymät.

Pyhäjoella ei kansanäänestystä

Pyhäjoen kunta, jonne Fennovoiman ydinvoimalaa suunnitellaan, ei järjestä neuvoa-antavaa kansanäänestystä Fennovoiman ydinvoimalasta. Kunnanvaltuusto päätti asiasta keskiviikkoiltana äänin 16–5.

Valtuuston mukaan Pyhäjoen kunnan hallintomenettelyssä ei ole tällä hetkellä sellaisia kunnalle kuuluvia asioita, joista voitaisiin järjestää kunnallinen kansanäänestys.

Kansanäänestysaloitteen oli allekirjoittanut 216 kuntalaista. Kansanäänestystä ydinvoimalasta on vaadittu jo kaksi kertaa aiemmin.

MT-STT

Viljelijät ja yrittäjät peesaavat palkansaajien heikkoa ostovoimaa

Palkansaajien ostovoima alenee ensi vuonna 1,1 prosenttia. Syynä ovat pienet palkankorotukset sekä veronkiristykset.

Veronmaksajain keskusliitto julkisti keskiviikkona laskelmansa tuloratkaisujen ja veronkiristysten vaikutuksista. Näkymä on melko ankea.

”Ylenmääräiseen pessimismiin ei ole syytä”, toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** Veronmaksajista silti lohduttaa.

Ostovoima alenee tuplasti, jos henkilö asuu kuntaveroa korottavassa kunnassa.

Prosenttiyksikön korotus kuntaverossa tietää 2,3 prosentin lovea kuluttajan kukkarossa.

Tukipolitiikka ratkaisee viljelijöillä

Veronmaksajien pääekonomisti **Mikael Kirkko-Jaakkola** sanoo kotimaassa toimivien yrittäjien tulokehityksen seuraavan palkansaajien ostovoimaa.

”Veromuutokset ovat samansuuntaisia.”

Veronmaksajat käyttää esimerkkilaskelmissaan keskituloista 3 180 euroa ansaitsevaa palkansaajaa. Hänen veroprosenttinsa nousee 30,4 prosentista 30,7 prosenttiin.

”Pk-yrittäjät ottavat palkkaansa samalla tapaa verotettuna yrityksestä”, Kirkko-Jaakkola sanoo.

Pk-yrittäjien ja viljelijöiden ostovoima kehittyy yksilöllisesti ja tuotannonaloittain. Kirkko-Jaakkola pitää heidän ostovoimansa yleistä ennakointia vaikeana.

Matalasuhdanne on väistymässä, mikä voi antaa vauhtia viennille ja listätä työpaikkoja. Samalla ruuan ja tavaroiden menekki lisääntyy.

Viljelijöiden ostovoiman ratkaisee maataloustukien taso. Kansallisista maataloustuista neuvotellaan parhaillaan EU-komissiossa.

Yhteisövero kevenee 20 prosenttiin nykyisestä 24,5 prosentista. Tämä ei vaikuta yrityksissä ennen vuotta 2015.

Kuluttamista ei kannata lopettaa

Laskelmassa huomioidaan hallituksen verolinjaukset. Työeläkemaksut nousevat selvästi. Monet sosiaalivakuutuksen maksut muuttuvat.

Ansiotason arvioidaan nousevan 1,5 prosenttia ensi vuonna ja 1,3 prosenttia vuonna 2015. Kuluttajahintojen nousu nakertaa vastaavasti 1,8 ja 1,6 prosenttia.

Hallituksen uskotaan lunastavan sanansa pienestä veronkevennyksestä. Tätä se lupaili keskitetystä tuloratkaisusta.

JAANA KANKAANPÄÄ

Kuluttajien toivotaan kantavan kauppakasseissa kotiin ruokaa ja tavaraa ankeinakin aikoina.

Lehtinen sanoo kuluttajien luottamuksen talouteen ratkaisevan lähivuosien talouskehityksen. Uhkana on hiipuvan talouden kierre, jos kaikki säästävät.

”Elämme lähivuodet taloudellisesti laihoja aikoja, mutta ostovoiman romahduksesta ei ole kyse.”

Maltillisten palkkaratkaisujen plussana Lehtinen näkee paranevan työllisyyden. Tämän lisää ostovoimaa kokonaisuutena. Julkinen talous paranee.

Nyt Lehtinen suosittaa elämään ja kuluttamaan normaalisti, mikäli oma työpaikka tuntuu turvatulta.

JUHANI VIITALA

MT KYSYY

Miten uskot ostovoimasi kehittyvän?

Eteläpohjalaiset uskovat kaiken kallistuvan edelleen

1. Miten uskot ostovoimasi kehittyvän lähitulevaisuudessa?
2. Uskotko kotikuntasi nostavan veroäyriä?
3. Maksatko mielestäsi veroja riittävästi, liikaa vai liian vähän?

Suvi Närvä, Seinäjoki
1. Kaikki varmasti maksaa jatkossa enemmän, mutta palkka ei nouse samassa suhteessa.
2. Veikkaisin kunnallisverotuksen kiristyvän.
3. Sopivasti.

Jyri Ritari, Seinäjoki
1. Kaikki kallistuu. Hintataso nousee ja nousee.
2. Jos Jalasjärven velkakunta liitetään Seinäjokeen, niin varmasti se näkyy kunnallisverossakin.
3. Maksan nyt sopivasti veroja, mutta ei voisi paljon kiristää enää.

Emilia Hynnilä, Kuortane
1. Luulisin, että huonompaan.
2. Kyllä se varmaankin nousee.
3. Maksan mielestäni vähän liikaa veroja, niitä voisi hieman laskea.

Mira Kalijärvi, Seinäjoki
1. Vaikea sanoa, mutta uskoisin, että asioiden kallistuminen jatkuu. Käteen ei jääkään enää niin paljon kuin toivoisi.
2. Seinäjoella menee ymmärtääkseni taloudellisesti ihan mukavasti, mutta eihän sitä voi tietää.
3. Mielestäni maksan ihan sopivasti veroja, mutten haluaisi maksaa enää yhtään enempää.

Erkki Timoharju, Pietarsaari
1. Eiköhän se ostovoima hupene koko ajan. Hinnat nousevat, eläkkeet eivät.
2. Se on korkea jo valmiiksi, melkein katossa ollaan Pietarsaaressa. Ei ole paljon nostovaraa.
3. Liian paljon. Olen vielä siinä ryhmässä, jolle pätkäistiin ylimääräiset kuusi prosenttia verotaakkaa vuoden alusta.

Harri Salo, Ilmajoki
1. Ei se varmaan ainakaan lisäänny nyt hetkeen.
2. En usko, että se olisi yhtäkkiä nousemassa.
3. Maksan aika sopivasti veroja.

TEKSTI JA KUVAT: JUKKA KOIVULA

TALOUDESTA LYHYESTI

Kuula palaa Fortumin johtoon

Energiayhtiö Fortumin toimitusjohtaja **Tapio Kuula** palaa sairauslomalta. Fortum tiedottaa toimitusjohtajansa aloittavan työt marraskuun lopulla.

Kuula jäi sairauslomalle maaliskuun lopulla. Kuulalta löytyi olkapään kipuja tutkittaessa pahanlaatuisen kasvaimen aiheuttamia etäpesäkkeitä.

Teknologia-ala sopi keskitetyn tuloratkaisun

Teknologiateollisuuden hallitus hyväksyi torstaina työehtosopimuksen Metalliliiton sekä toimihenkilöiden järjestöjen kanssa. Ammattiliitto Pro kuittasi hyväksyntänsä.

Neuvottelut ovat kesken muutamilla teknologiateollisuuden aloilla. Vastauksia odotetaan ensi viikon perjantaiksi. Keskitetyn tuloratkaisun piirissä oli torstaina 220 000 palkansaajaa.

Kalliit lääkkeet halpenevat ja halvat kallistuvat

Valtioneuvosto korotti toimitusmaksua reseptilääkkeistä, reseptillä toimitettavista itsehoitolääkkeistä ja sairausvakuutuksesta korvattavista perusvoiteista ja ravintovalmisteista. Toimitusmaksu nousee 2,17 euroon 0,39 eurosta.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan sairausvakuutuksen lääkekorvausmenot vähenevät arviolta noin 15,8 miljoonaa euroa vuodessa.

Reseptilääkkeiden toimitusmaksu nousee.

Äänitemyynti kääntyi kasvuun

Music Finlandin teettämän selvityksen mukaan äänitemyynnin kasvun syynä on digitaalisen myynnin ja suoratoiston lisääntyminen.

Koko musiikkialan talous kasvoi viime vuonna 1,6 prosenttia edellisvuodesta. Alan talouden arvo oli 837,2 miljoonaa euroa.

Noin puolet siitä koostuu elävästä musiikista.